

Karar 10- Sayfa 1/3: Özmal okul ve personel servis araçlarının yeşil renk reflektif kuşakla standardize edilmesi ve ruhsat sahibinin logosu, kısa adı veya markası dışında araç üzerine yazı yazılmaması talebi.

Eskişehir Servis Araçları İşletmecileri Odasının 22.10.2025 tarihli yazısı ile özmal okul ve personel servis araçlarının yeşil renk reflektif kuşakla standardize edilmesi ve ruhsat sahibinin logosu, kısa adı veya markası dışında araç üzerine yazı yazılmaması talebi UKOME toplantısında incelenmiştir.

ALT KOMİSYON RAPORU:

19.11.2025 tarih ve 2025/11-17 sayılı UKOME kararı ile alt komisyonumuza havale edilen; **söz konusu talep** komisyonumuzca incelenmiştir.

Konu ile ilgili EBB 1. Hukuk Müşavirliğimizin 14.11.2025 tarihli ve E-97337885-640-246716 sayılı yazısında;

- 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 9. maddesi, şehir içi ulaşım hizmetlerine ilişkin "usul ve esasları belirleme" yetkisini Ulaşım Koordinasyon Merkezi'ne (UKOME) vermiştir. İlgi (a) dilekçede atıf yapılan Okul Servis Araçları Yönetmeliği de, araçların görsel ve tanıtıcı özelliklerinin yerel idarelerce (UKOME) düzenlenebileceğine amirdir. Bu bağlamda UKOME, servis araçlarının dış görünüşleri, işaretlemeleri ve logoları hakkında kamu yararı gözeterek düzenleme yapma yetkisini haizdir.
- İlimizdeki servis aracı rejimini belirleyen temel belge, 13.04.2005 tarih ve 2005/4-1 sayılı UKOME Kararı'dır. Bu karar ile ticari amaçlı "S" plakalı araçlara tahdit (sınırlandırma) getirilmiştir.
- Ancak aynı kararın 7. Maddesi; "Şahıs ve şirketler ile kurumların, mülkiyeti kendi adına kayıtlı araçlarıyla iş yerlerinde çalışan personelini ve kendi okullarında okuyan öğrencilerini ücretsiz olarak taşıyan araçlar" için bir istisna tanımış ve bu araçları tahdit kapsamı dışında tutmuştur.
- Servis Araçları Odası'nın talebi, bu "tahdit dışı" istisnanın fiiliyatta ticari bir faaliyete (taşeronluk) dönüştürülerek kötüye kullanılmasının engellenmesine yöneliktir. Özmal araç statüsünün sağladığı avantajı kullanan bir aracın, ticari bir taşımacılık firmasının reklamını/logosunu taşıması, 2005/4-1 sayılı kararın getirdiği "ticari" ve "özmal" ayrımının ruhuna aykırılık teşkil etmekte ve haksız rekabete yol açmaktadır.
- UKOME, daha önceki kararlarında da denetim kolaylığı ve araç statülerinin ayrıştırılması amacıyla "görsel işaretleme" yöntemini benimsemiştir. 2005/02 sayılı İl Trafik Komisyonu Kararı ile ilçe "S" plakalı araçlara "turuncu renkli... kuşak", 2005/4-1 sayılı UKOME Kararı ile de merkez "S" plakalara "siyah kuşak" (Personel) veya "kırmızı kuşak... siyah renkli dama" (Okul) zorunluluğu getirilmiştir.

Yukarıda açıklanan hukuki ve fiili durum çerçevesinde;

a) Tahdit dışı "özmal" araç statüsünün kötüye kullanılmasını ve haksız rekabeti önlemek amacıyla, bu araçların üzerinde ruhsat sahibi kurum haricinde üçüncü taraf ticari firmalara (taşeron) ait logo, unvan veya ibarelerin yasaklanması yönündeki düzenlemenin,

b) Halihazırda "turuncu" ve "siyah" kuşaklarla ayrıştırılmış olan ticari servis araçlarına ek olarak, "tahdit dışı" özmal araçların da denetimde kolayca tanınabilmesi için (Oda'nın talebinde belirtilen Ankara ve İzmir örneklerine benzer şekilde) "yeşil kuşak" gibi standart bir görsel kimlikle ayrıştırılmasının, UKOME'nin 5216 sayılı Kanun'dan doğan "şehir içi ulaşımında düzeni sağlama", "usul ve esasları belirleme" yetkisi ile kamu yararı ilkesi kapsamında olduğu ve İdarenin takdir yetkisi dahilinde bulunduğu Müşavirliğimizce mütalaa edilmektedir.

Karar 10- Sayfa 2/3: Özmal okul ve personel servis araçlarının yeşil renk reflektif kuşakla standardize edilmesi ve ruhsat sahibinin logosu, kısa adı veya markası dışında araç üzerine yazı yazılmaması talebi.

Talep edilen düzenlemelerin hayata geçirilmesinde hukuki bir engel bulunmamaktadır. ” denilmektedir.

Alt komisyonda:

Eskişehir Ticaret Odası Başkanlığınca talebin uygunluğu yönünde görüş bildirilmiştir.

Alt komisyonumuzca;

- Tahdit dışı "özmal" araç statüsünün kötüye kullanılmasını ve haksız rekabeti önlemek amacıyla, bu araçların üzerinde ruhsat sahibi kurum haricinde üçüncü taraf ticari firmalara (taşeron) ait logo, unvan veya ibarelerin yasaklanması yönündeki düzenlemenin,
- "Tahdit dışı" özmal araçların denetimde kolayca tanınabilmesi için "yeşil kuşak" (RAL 6001) yönetmelikteki ölçülerde olacak şekilde standart bir görsel kimlikle ayrıştırılmasının uygun olacağı değerlendirilmiştir.

Uygulamanın 01.01.2026 tarihinde başlamasının; 2025 yılı ve öncesinde Uygunluk Belgesi, Özel İzin Belgesi ile Çalışma Ruhsatı düzenlenmesi için başvuru yapıp Belge ve Ruhsat alan özmal araçlar için de “2026 yılı Uygunluk Belgesi, Özel İzin Belgesi ile Çalışma Ruhsatı başvurularında Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Makine ve İkmal Dairesi Başkanlığından alınan Araç Uygunluk Tespit Belgesinin aranmasının” uygun olacağı mütalaa edilmiş olup; konunun Ulaşım Koordinasyon Merkezince karara bağlanmasını arz ederiz.

KARAR: Konunun alt komisyondan geldiği şekilde kabulüne;

Tahdit dışı "özmal" araçların üzerinde ruhsat sahibi kurum haricinde üçüncü taraf ticari firmalara (taşeron) ait logo, unvan veya ibarelerin yasaklanmasına;

Tahdit dışı" özmal araçlar için yönetmelikteki ölçülerde olacak şekilde "yeşil kuşak" (RAL 6001) uygulamasının zorunlu hale getirilmesine;

Uygulamanın 01.01.2026 tarihinde başlamasına;

2025 yılı ve öncesinde Uygunluk Belgesi, Özel İzin Belgesi ile Çalışma Ruhsatı düzenlenmesi için başvuru yapıp Belge ve Ruhsat alan özmal araçlar için de “2026 yılı Uygunluk Belgesi, Özel İzin Belgesi ile Çalışma Ruhsatı başvurularında Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Makine ve İkmal Dairesi Başkanlığından alınan **Araç Uygunluk Tespit Belgesinin** aranmasına

Karar 10- Sayfa 3/3: Özmal okul ve personel servis araçlarının yeşil renk reflektif kuşakla standardize edilmesi ve ruhsat sahibinin logosu, kısa adı veya markası dışında araç üzerine yazı yazılmaması talebi.

17 Aralık 2025 tarihli Ulaşım Koordinasyon Merkezi toplantısında “oy birliği” ile karar verilmiştir.

Metin BÜKÜLMEZ
Genel Sekreter Yardımcısı
Komisyon Başkanı

Ahmet Fırat BİLGİLİ
Ulaşım Dairesi Başkanı

Yalçın UZUNKAYA
UAB İl. Bölge Müd. Tem.

Ramazan KELEŞ
UAB Alt.Yat.Gen.Müd.Tem.

Selma BAKKAL
Milli Savunma Bak. Tem.

Ali PEHLİVAN
İl Millî Eğt. Müd. Tem.

Hakan SOLAK
İl Emniyet Müd Tem.

Serkan ERGİN
İl Jandarma Kom Tem.

Suna SAYAN
Karayolları 46.Şb. Şef. Tem.

Yiğit BAKIŞ
Dev.Hava Meydan, İşl.Tem.

Goncagül TALAY
İl Afet ve A.D. Müd. Tem.

Aslıhan DUYGUN
Çev.Şeh.ve İkl.Değ. İl Müd.Tem.

Emrah ATEŞ
TCDD İşlet. Müd. Tem

Aytekin OYGUR
TCDD Taş. A.Ş. Tem.

Bahadır SARI
İl Aile ve S.H. Müd. Tem.

Av. Nergiz ABACI
1.Hukuk Müşaviri V.

Gamze BULUT TÜZÜNTÜRK
İmar ve Şehircilik Dai. Bşk.

Melek CEVİZ
Zabıta Dai. Bşk.

Osen Didem YANARTAŞ TIRYAKI
Yol Yap. Bak.ve Onar. Dai. Bşk.

Muhammed GÜNAY
Türkiye Şof. ve Otom. Fed. Tem.

Oğuz ÖZKARA
Toplu Taşıma Dairesi
Başkanı

Korhan ACAR
Fen İşleri Dairesi
Başkanı

Tuğba KÜÇÜKKAYA
Ulaşım Koor. Şb.
Müd.

Ali Bircan SÜZEN
Trafik Şb. Müd.

Erhan VAROL
Eski Gen.Müd.Tem.
KATILMADI

Ahmet ŞAN
Otogar Şube Müd.

ONAY

17 / 12 / 2025
Hasan ÜNAL
Büyükşehir Belediye Başkan V.